

הָרַע, שְׁהוּא אֶחָד מֵאוֹתָם [שהוא] אֶלֶף שְׁהוּוּ לְצַד שְׁמַאל, מִשּׁוּם שְׁהוּא עוֹלָה לְמַעְלָה וְנוֹטֵל רְשׁוּת. וְעַל זֶה, אִם בֶּן אָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אֶמֶת, אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע הוּא עֶבֶד לוֹ כְּמוֹ שְׁנֵאמַר, שְׁפִתוֹב (משלי יב) טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד לוֹ, אֲזִי הוּא עוֹלָה וְנִעְשָׂה סַגְנוֹר, וְאוֹמֵר לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זְכוֹת עַל הָאָדָם, וְאֲזִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר, פְּדָעָהוּ מִרְדַּת שַׁחַת.

וְעַם כָּל זֶה לֹא חוֹזֵר רִיקָם, מִשּׁוּם שְׁנוֹתָנִים לוֹ אַחַר לְשַׁלֵּט עָלָיו וְלִטֵּל מִמֶּנּוּ אֶת נִשְׁמָתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהַקְּדִים חֲטָאִי אוֹתוֹ הָאִישׁ וְהוּא כִּפָּר עַל זֶה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב מִצְאָתִי כִּפָּר, לְפָדוֹת אוֹתוֹ.

דְּבַר אַחַר מִצְאָתִי כִּפָּר - אוֹתָהּ זְכוֹת שְׁאִמְרָתָהּ, הִיא עָלָיו כִּפָּר לְפָדוֹת אוֹתוֹ שְׁלֵא יֵרֵד לְגִיהֶנָם וְלֹא יָמוּת. וְלִכֵּן צָרִיךְ לְאָדָם לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ אֶמֶת כְּדֵי שְׁיִהְיֶה לוֹ הַקְּטָגוֹר סַגְנוֹר.

כְּמוֹ זֶה יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁנוֹתָנִים לוֹ שְׁעִיר וּמִתְעַסְקִים עִמּוֹ עַד שֶׁהוֹפֵךְ לְהִיּוֹת לָהֶם עֶבֶד, וְעוֹלָה וּמַעֲיֵד עֲדוֹת לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִעְשָׂה לָהֶם סַגְנוֹר. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֵמָה הַמְּלֵךְ, (שם כח) אִם רָעֵב שְׁנֵאָף הָאֲכִילָהוּ לָחֶם וְאִם צָמָא הַשְּׁקָהוּ מַיִם, וְעַל הַיֵּצֵר הָרַע הַזֶּה זֶה נֵאמַר.

וּמִשּׁוּם זֶה בְּיוֹם צָרָה, כְּשֶׁבֶן אָדָם מִתְרַפֵּה מִן הַתּוֹרָה, כְּבִיכּוֹל דּוֹחֵק אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע שְׁהוּא נִעְשָׂה קְטָגוֹר. צַר כְּחֻכָּה - צַר כַּחַ פֶּה, מִשּׁוּם שֶׁהַתְּקַרֵּב לְפָנָיו לְקַטְרֵג וְנִחַלֵּשׁ הַפֶּה.

בֵּא רְאֵה, טוֹב הִי לְמַעוֹז בְּיוֹם צָרָה, מִה זֶה בְּיוֹם צָרָה? זֶה יַעֲקֹב כְּשֶׁבֵּא עָלָיו עֲשׂוֹ לְקַטְרֵגוֹ. וְיוֹדַע חוֹסֵי בוֹ, כְּשֶׁבָּאָה עָלָיו צָרַת

דִּהּוּ לְסִטְר שְׁמַאלָא. בְּגִין דְּאִיהוּ סָלִיק לְעִילָא וְנָטִיל רְשׁוֹ. וְעַל דָּא אִי בַר נָשׁ אָזִיל בְּאַרְחָ קְשׁוּט, הֵהוּא יֵצֵר הָרַע אִיהוּ עֶבֶד לוֹ. כְּמָה (דְּאִתְקַר) דְּכָתִיב, (משלי יב) טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד לוֹ. כְּדִין אִיהוּ סָלִיק וְאִתְעַבִּיד סַגְנוֹרָא, וְאָמַר קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זְכוּ עֲלִיָּה דְּבַר נָשׁ. כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, פְּדָעָהוּ מִרְדַּת שַׁחַת.

וְעַם כָּל דָּא לֹא אֶהְדַּר בְּרִיקָנָא, בְּגִין דְּאִתְיָהִיב לִיה אַחְרָא לְשַׁלְטָאָה עָלָיו וְלִיטוֹל נִשְׁמָתִיהּ מִנֶּיהּ. בְּגִין דְּאִתְקִידִים חוֹבוֹי דֵּהוּא בַר נָשׁ וְאִיהוּ כִּפָּר עַל הָאִי. הָדָא הוּא דְּכָתִיב מִצְאָתִי כִּפָּר, לְמַפְדֵּי לִיה.

דְּבַר אַחַר מִצְאָתִי כִּפָּר. הֵהוּא זְכוּ דְּאִמְרָתָהּ אִיהוּ עֲלִיָּה כִּפָּר לְמַפְדֵּי לִיה דְּלֹא יַחוֹת לְגִיהֶנָם וְלֹא יָמוּת. וְעַל דָּא מִיבְעִי לִיה לְבַר נָשׁ לְמִיָּהוּ בְּאַרְחָ קְשׁוּט וּבְגִין דִּיהֵא לִיה הֵהוּא קְטָגוֹרָא, סַגְנוֹרָא.

בְּגוֹזְנָא דָּא יִשְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרִי, דִּינְהִיבִי לִיה שְׁעִיר וְאִתְעַסְקוּ בַּהֲדִיָּה. עַד דְּאִתְהַדַּר עֶבֶד לָהּ וְסָלִיק וְסָהִיד סְהִדוּתָא קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִתְעַבִּיד לָהּ סַגְנוֹרָא. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֵמָה, (משלי כה) אִם רָעֵב שְׁנֵאָף הָאֲכִילָהוּ לָחֶם וְאִם צָמָא הַשְּׁקָהוּ מַיִם. וְעַל הָאִי יֵצֵר הָרַע אִתְמַר.

וּבְגִין דָּא בְּיוֹם צָרָה, כִּד בַר נָשׁ אִתְרַפֵּי מֵאוֹרֵייתָא, כְּבִיכּוֹל דְּחִיק לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּהֲדִיָּה דֵּהוּא יֵצֵר הָרַע דְּאִיהוּ אִתְעַבִּיד קְטָגוֹרָא. צַר כְּחֻכָּה. צַר כַּחַ פֶּה, בְּגִין דְּאִתְקַרֵּב קָמִיָּה לְקַטְרֵגָא וְאִתְחַלֵּשׁ חִילָא. תָּא חֲזִי, טוֹב יִי לְמַעוֹז בְּיוֹם צָרָה, מֵאִי בְּיוֹם צָרָה. דָּא יַעֲקֹב כִּד אִתְא עֲלִיָּה עֲשׂוֹ לְקַטְרֵגָא לִיה. וְיוֹדַע חוֹסֵי בוֹ, כִּד אִתְא עֲלִיָּה